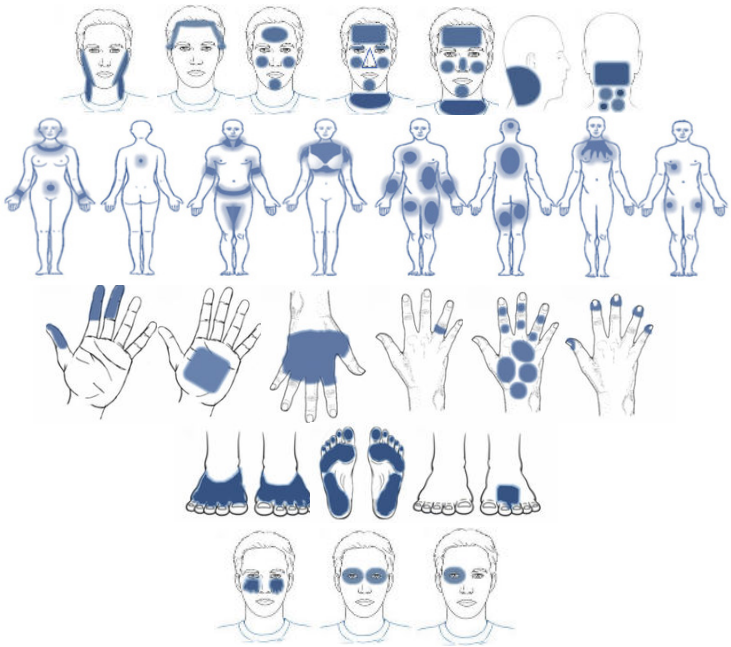
Diagnostiek en behandeling bij Allergie Centra Nederland

Allergie
Centra
Nederland

Inhoudsopgave

Over ons 4

Kwaliteit

Samenwerkingen

Belle.ai en AllergieLabel

Contacteczeem en contactallergieën 5

Allergie voor cosmetica

Allergie voor schoonmaakmiddelen

Allergie voor handschoenen

Allergie voor medische hulpmiddelen

Allergie voor (meth)acrylaten

Allergie voor tandheelkundige materialen

Overzicht van anatomische locaties en frequente contactallergische oorzaken

Patronen van contacteczeem 8

Beroepsallergieën 10

Introductie

Tabel overzicht beroepen, irritantia en allergenen

Eczeem 14

Constitutioneel eczeem

Handeczeem

Hooikoorts (allergische rhinitis) 15

De pollenkalender verschuift door klimaatverandering

Immunotherapie

Chronische urticaria 16

Geneesmiddelenallergie 16

Voedselallergie 17

Verwijsformulier 18

Allergie Centra Nederland
Vrijheidslaan 2H
1078PJ, Amsterdam

088-666 8 555
www.allergiecentra.nl
info@allergiecentra.nl

Allergie Centra Nederland

Over ons

Allergie Centra Nederland (ACN) is een centrum gespecialiseerd in de diagnostiek en behandeling van allergieën en eczeem. Onze eerste locatie is gevestigd in Amsterdam en opende eind 2024. In de eerste helft van 2026 starten wij een tweede vestiging in Utrecht Leidsche Rijn, waarna we stapsgewijs uitbreiden naar meerdere steden om allergologische zorg voor een bredere groep patiënten toegankelijk te maken.

Wij zijn gestart met ACN omdat patiënten in ziekenhuizen vaak te maken hebben met lange wachttijden en omdat er op veel plekken slechts beperkt wordt getest. Hierdoor blijven klachten soms onverklaard of onbehandeld. Door ons volledig te specialiseren in allergologische zorg, kunnen wij uitgebreid testen en zo een zo compleet mogelijk beeld krijgen van de allergieën en overgevoeligheden van onze patiënten.

ACN onderscheidt zich door een sterke focus op allergologie, met in het bijzonder expertise in contactallergieën. Dankzij deze gerichte aanpak ontvangen wij regelmatig verwijzingen van dermatologen, KNO-artsen en andere specialisten voor aanvullende diagnostiek.

Wij werken volgens de richtlijnen van het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) en de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie (NVDV), en streven naar hoge kwaliteit en een sterke patiënttevredenheid. Ons team bestaat uit dermatologen, verpleegkundigen, huidtherapeuten en ondersteunend personeel, allen met specifieke deskundigheid op het gebied van allergische aandoeningen.

Kwaliteit

Allergie Centra Nederland is ISO 9001- en NEN 7510-gecertificeerd. We meten actief de patiënttevredenheid om onze zorg continu te verbeteren. Wij streven naar korte wachttijden, zodat patiënten snel de juiste zorg ontvangen. Verwijzers ontvangen kort na het eindgesprek met de patiënt een duidelijke terugrapportage met een overzicht van de diagnostiek die is uitgevoerd.

Samenwerkingen

Allergie Centra Nederland werkt nauw samen met huisartsen, ziekenhuizen en andere zorginstellingen om een samenhangend en effectief zorgtraject voor patiënten te realiseren. Innovatie vormt de kern van onze aanpak bij Allergie Centra Nederland. Wij zijn voortdurend op zoek naar nieuwe manieren om de diagnostiek, behandeling en begeleiding van patiënten met allergieën te verbeteren.

Belle.ai en AllergieLabel

Allergie Centra Nederland heeft een intensieve samenwerking met IT-bedrijf Belle en de app BellePro, waarmee met een foto van het huidbeeld een dermatologische ernstscore kan worden bepaald zoals EASI (eczeem) en PASI (psoriasis). Hiermee kan de ernst en het beloop van huidziekten objectief worden gevolgd. Met BellePro kan ook intercollegiaal overleg of een teleconsult worden ingediend.
Met Belle wordt ook de app AllergieLabel gebouwd waarmee patiënten allergeenvrije cosmetica passend bij hun contactallergieën producten kunnen kiezen.

Contacteczeem en contactallergieën

Contacteczeem is een inflammatoire huidaandoening die het gevolg is van direct contact met irriterende stoffen of allergenen. Er worden twee typen onderscheiden: irritatief contacteczeem en allergisch contacteczeem.
Irritatief contacteczeem ontstaat door herhaald of langdurig contact met irriterende stoffen, zoals reinigingsmiddelen, oplosmiddelen of zeep. Dit veroorzaakt directe schade aan de beschermende huidbarrière. **Allergisch contacteczeem** daarentegen is het gevolg van een vertraagde immunologische reactie (type IV) die optreedt wanneer een daarvoor gevoelige persoon wordt blootgesteld aan allergenen zoals parfumstoffen, conserveermiddelen, metalen (nikkel, kobalt), acrylaten of bepaalde plantstoffen zoals klimop.

Bij beide typen kunnen erytheem (roodheid), pruritus (jeuk) en in wisselende mate oedeem (zwelling) voorkomen. Vesiculae (blaarvorming) zijn vaker en duidelijker aanwezig bij allergisch contacteczeem, terwijl irritatief contacteczeem soms meer gepaard gaat met droge, schilferende huid en kloven. In chronische gevallen kan bij beide vormen lichenificatie (verdikking van de huid) optreden. Bij irritatief contacteczeem blijven de huidafwijkingen meestal beperkt tot de contactplek, terwijl allergisch contacteczeem zich soms verder kan uitbreiden buiten het oorspronkelijke contactgebied.

De diagnostische benadering omvat bij vermoeden van een allergische oorzaak het uitvoeren van een plakproef (patch test) om specifieke allergenen te identificeren. Behandeling is in beide gevallen multifactorieel: eliminatie van de triggerende stoffen, het gebruik van barrière-herstellende moisturizers, en indien nodig topicale corticosteroïden of calcineurineremmers om ontsteking en jeuk te verminderen.

Allergie voor cosmetica

Veel gebruikte ingrediënten in cosmetica kunnen allergische reacties veroorzaken. Vaak voorkomende allergenen zijn parfumstoffen (zoals geurstoffenmix I en II), conserveermiddelen (zoals methylisothiazolinone en formaldehyde-releasers), haarkleurmiddelen (p-phenylenediamine, tolueen-2,5-diamine), nagelproducten (acrylaten, cyanoacrylaten), en natuurlijke extracten zoals propolis. Wij testen met standaardreeksen en, indien nodig, met de aangeleverde producten zelf of een gepersonaliseerde reeks gebaseerd op specifieke producten.

Allergie voor schoonmaakmiddelen

Patiënten met klachten door schoonmaakwerk worden vaak blootgesteld aan irriterende en allergene stoffen zoals isothiazolinonen, geurstoffen, quaternaire ammoniumverbindingen, enzymen en chloorhexidine. We onderscheiden zorgvuldig tussen allergisch en irritatief contacteczeem. We adviseren over alternatieven, barrièremaatregelen en huidverzorging.

Allergie voor handschoenen

Er bestaan zowel type I (onmiddellijke) allergieën voor latex als type IV (vertraagde) allergieën voor rubberadditieven zoals thiurams, carbamaten en MBT's. We voeren huidpriktesten en plakproeven uit om het type reactie te bepalen en adviseren over geschikte alternatieve handschoenen, zoals nitril of acceleratorvrije modellen.

Allergie voor medische hulpmiddelen

Sommige mensen ontwikkelen allergische reacties op materialen die in medische hulpmiddelen worden gebruikt. Dit kan gaan om metalen zoals nikkel, chroom of titanium, rubberonderdelen, acrylaten in tandheelkundig cement of lijmstoffen in pleisters en verbandmateriaal.

Bij klachten na het gebruik van implantaten houden we ook rekening met een vertraagde vorm van overgevoeligheid. In ons centrum voeren we specifieke plakproeven uit om de oorzaak van de klachten in kaart te brengen. In overleg met de verwijzer helpen we zoeken naar veilige alternatieven.

Allergie voor (meth)acrylaten

Acrylaten zijn chemische stoffen die worden gebruikt in een breed scala aan producten, waaronder kunstnagels, gebitsprotheses, gehoorapparaten, medische hulpmiddelen en hobby- of knutselmaterialen zoals lijm, hars of 3D-printmaterialen. Ze staan bekend om hun snelle uitharding, maar kunnen bij contact een hardnekkige allergie veroorzaken.

Mensen met een acrylatenallergie krijgen vaak last van roodheid, jeuk, schilfering of blaasjes, vooral op de vingers, handen of in het gezicht. Dit komt bijvoorbeeld voor bij nagelstylisten, tandtechnici, mensen met een gebitsprothese of bij wie regelmatig met kunststoffen werkt in een creatieve hobby.

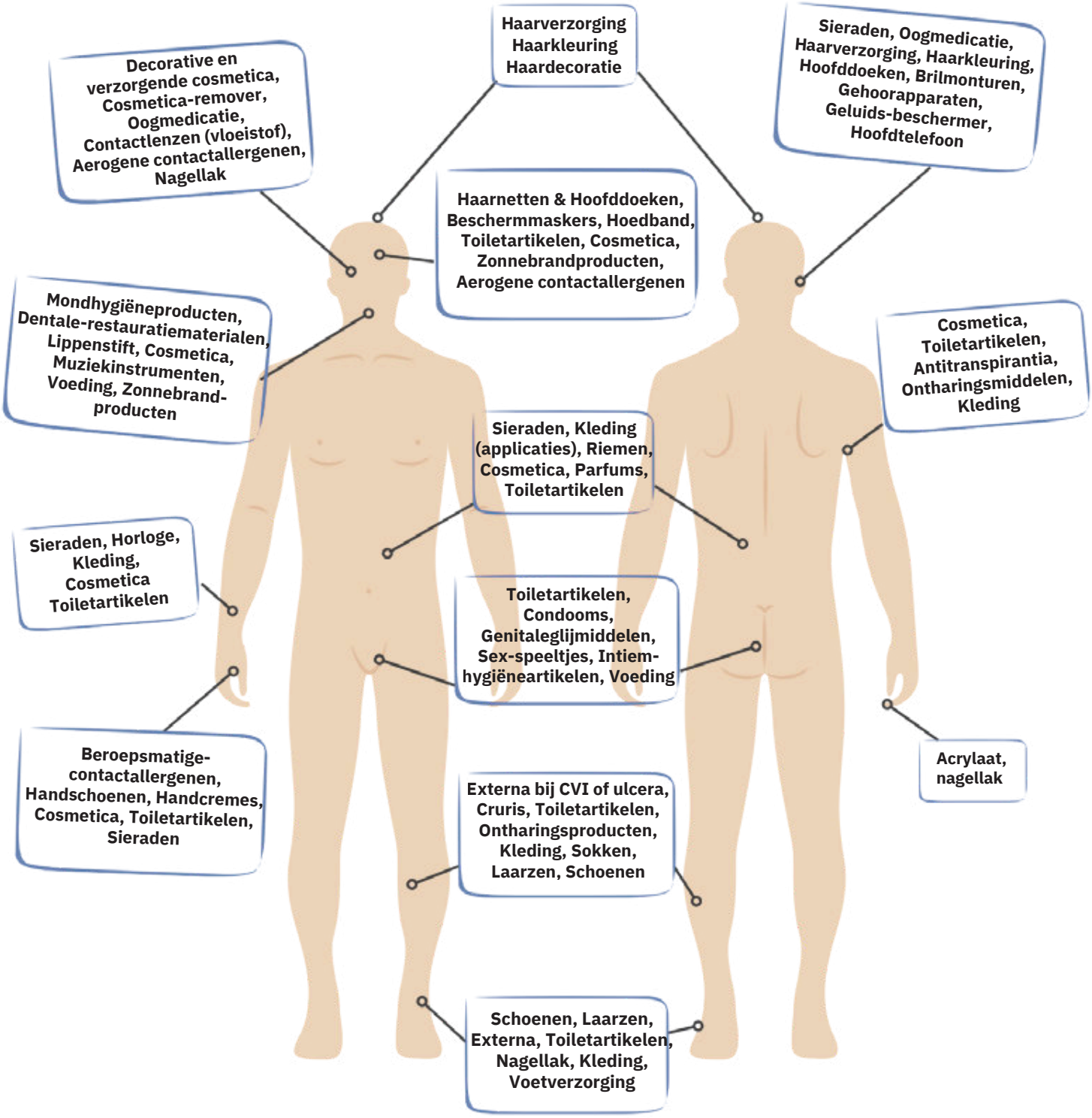
Bij ACN testen we met een uitgebreide acrylatenreeks via plakproeven. We geven vervolgens gericht advies over hoe blootstelling aan deze stoffen in werk of dagelijks leven zo veel mogelijk kan worden vermeden.

Allergie voor tandheelkundige materialen

Bij sommige mensen veroorzaken tandheelkundige materialen allergische reacties in de mond of op de huid rondom de mond. Dit kan komen door metalen zoals nikkel of chroom, maar ook door acrylaten en andere stoffen die worden gebruikt in vullingen, kronen, bruggen, beugels of tandheelkundig cement.

Klachten kunnen bestaan uit branderigheid, zwelling, roodheid of wondjes in de mond. We voeren gerichte plakproeven uit om de oorzaak van de klachten op te sporen. In samenwerking met de tandarts of kaakchirurg denken we mee over alternatieven.

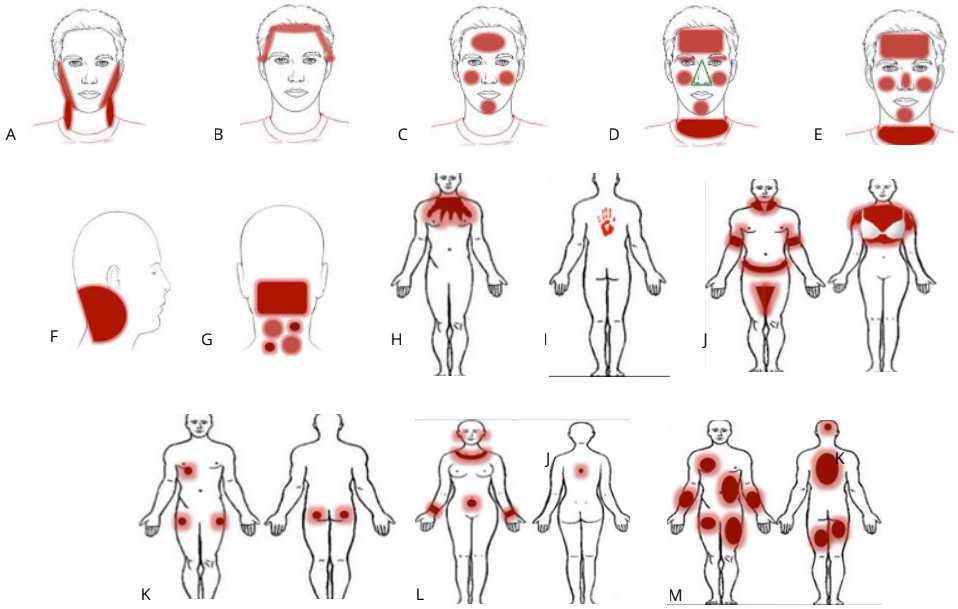
Overzicht van anatomische locaties en frequente contactallergische oorzaken

Patronen van contacteczeem

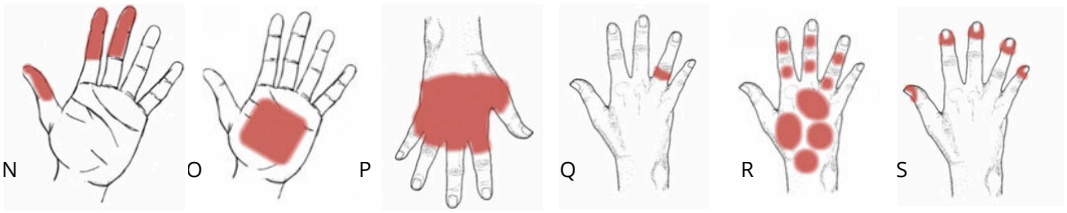
Eczeem kan op verschillende manieren en locaties ontstaan. Het patroon van de plekken geeft vaak aanwijzingen over de oorzaak (bron: Rozas-Muñoz et al (2018). Allergic Contact Dermatitis by Anatomical Regions: Diagnostic Clues. *Actas Dermosifiliogr., 109*(6), 485-507).

- **Rinse-off pattern** (A, F, G, H): eczeem in strepen of banen, volgend de loop van uitspoelend water dat tijdens het wassen met haarproducten (zoals shampoo, conditioner of douchegel) over de huid stroomt. Deze vloeistof kan resten van allergenen of irriterende stoffen bevatten, waardoor huidirritatie ontstaat op de plekken waar het water herhaaldelijk langs loopt. De huidafwijkingen worden vaak gezien op de zijkant van het gezicht, de hals, borst en rug, en komen ook regelmatig voor in de nek wanneer het water daar langs stroomt, bijvoorbeeld bij het uitspoelen van lang haar.
- **Hairline pattern** (B): langs haargrens, boven oren, in nek of rond wenkbrauwen; vaak door haarkleurmiddelen of permanentvloeistoffen. De hoofdhuid zelf blijft vaak gespaard.
- **Symmetrisch vlekkig patroon** (C): tweezijdige plekken met stukken normale huid ertussen, vaak na gebruik van cosmetica of lotions op groot huidoppervlak.
- **Airborne pattern** (D): symmetrisch eczeem op blootgestelde huiddelen, veroorzaakt door poeder-, damp- of sprayvormige allergenen zoals hars, stuifmeel of verf. Kenmerkend is dat de neus vaak vrij blijft, doordat deze minder direct wordt blootgesteld aan de neerdalende of in de lucht zwevende deeltjes.
- **Photoallergic pattern** (E): op zonbeschenen huid met sparing van schaduwplekken; door UV-reactie met stoffen zoals zonnebrand of NSAID-gels.
- **Geographic pattern** (I): scherp begrensd en in de vorm van het contactmateriaal, zoals horloge, pleister, bril of kledingrand.
- **Textile pattern** (J): op huid onder kleding met een scherpe grens; door kleurstoffen of finishings, verergerd door wrijving en zweten.
- **Pocket pattern** (K): gelokaliseerd ter hoogte van broek- of jaszak door voorwerpen zoals munten, sleutels of geïmpregneerde stoffen.
- **Nickel pattern** (L): op metaalcontactplaatsen zoals horloge, armband, jeansknoop of riemgesp.
- **Generalized patchy pattern** (M): meerdere haarden over het lichaam na gebruik van producten op groot huidoppervlak, zonder duidelijk geometrisch patroon. Denk aan een allergie voor parfum of conserveermiddelen.

Handeczeem-patronen

- **Pincetgreep patroon** (N): eczeem aan de toppen en zijkanten van duim en wijsvinger, passend bij herhaald contact met allergenen of irriterende stoffen tijdens precisiewerk, zoals bij kappers, technici of laboranten.
- **Palmar grasp pattern** (O): eczeem in het gebied van de handpalmen dat bij een knijp- of grijppositie contact maakt met voorwerpen, vaak door herhaald vasthouden van gereedschap of materialen.
- **'Schort' patroon** (P): begint tussen de vingers en breidt zich uit over handrug en handpalm. Vaak bij chronisch irritatief eczeem door nat werk of veelvuldig contact met water en zeep.
- **Ring pattern** (Q): eczeem onder een ring, meestal door opgesloten vocht of zeepresten; persisterende of ernstige klachten kunnen wijzen op nikkelallergie.
- **Glove pattern** (R): eczeem op handruggen en rond polsen, met sparing van de huid tussen de vingers. Vaak passend bij allergisch contacteczeem voor rubber of latex.
- **Periungual pattern** (S): eczeem rond de nagelriemen, soms uitbreidend naar vingertoppen. Vaak door water, zeep of schoonmaakmiddelen; bij aanhoudende klachten kan allergie voor nagelcosmetica, metalen instrumenten of handschoenmateriaal spelen.

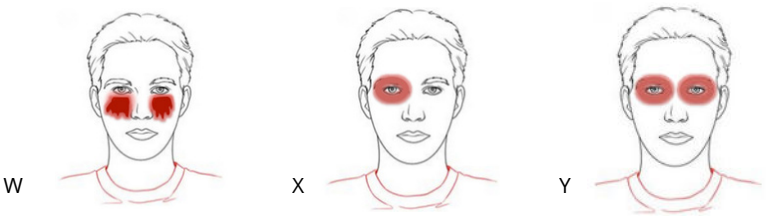
Voeteczeem-patronen

- **Shoe pattern** (T): eczeem op voetrug en enkels, vaak in vorm van het schoeisel, met sparing tussen de tenen. Meestal door lijm, leerlooiersmiddelen of rubber; vaak symmetrisch.
- **Sole pattern** (U): eczeem op voetzolen met sparing van voetholte en tenen, soms ook op voetrug onder de schoentong. Vaak door rubber- of lijmstoffen in zolen.
- **Localized pattern** (V): eczeem exact op de plek waar een middel is aangebracht, zoals onder een schimmelcrème of antibioticumzalf.

Ooglidpatronen

- **Drip pattern** (W): eczeem op onderoogleden en bovenwang, vaak door oogdruppels of vloeistof die langs het oog naar beneden loopt. Jukbeenderen kunnen meedoen.
- **Contour pattern** (X): eczeem op oogleden volgens de contouren van aangebrachte cosmetica, vooral bovenste oogleden. Past bij direct contact met oogmake-up of oogcrèmes.
- **Unilateral pattern** (Y): eczeem aan één ooglid, vaak door overdracht van een allergeen via de vingers (bijv. gellak) of lokale toepassing van een product bij slechts één oog.

Beroepsallergieën

Indien plakproeven geïndiceerd zijn, voeren wij standaard de Europese routinereeks met extra routinereeks en parfumreeksen. Op basis van het beroep en de blootstelling testen wij aanvullend gericht met beroep specifieke reeksen, zoals de kappersreeks, metaalreeks of acrylatenreeks. Op de volgende pagina vindt u een overzichtstabel met veelvoorkomende allergenen, uitlokkende factoren en de typische uiterlijke kenmerken van allergische reacties per beroepsgroep.

Auto-industrie: allergieën ontstaan door contact met rubberversnellers (thiuramen, carbamaten), oliën, smeermiddelen en metalen zoals nikkel en chroom. Occlusie door handschoenen verzwakt de huidbarrière en vergroot het risico op sensibilisatie.

Bouw: allergieën in de bouw worden vooral veroorzaakt door chromaten in cement, epoxyharsen, conserveringsmiddelen en rubberchemicaliën. Nat werk, wrijving en langdurige occlusie versterken het risico.

Chemische industrie: contactallergieën worden vaak uitgelokt door epoxyharsen, acrylaten, conserveringsmiddelen (zoals isothiazolinonen) en oplosmiddelen.

Diergeneeskunde: allergieën komen vaak voor door dierlijke huidschilfers, haren, latex en desinfectantia. Zowel direct contact als inhalatie van dierlijke allergenen kan huidklachten en irritatie van neus en ogen veroorzaken.

Gezondheidszorg: latexhandschoenen, medicatie, desinfectantia (bijv. chloorhexidine) en conserveermiddelen zijn veelvoorkomende allergenen. Frequent nat werk, handhygiëne en occlusie door handschoenen verzwakken de huidbarrière.

Kappersbranche: belangrijke allergenen zijn p-phenylenediamine (PPD) en toluenediamine in haarverf, conserveermiddelen, geurstoffen en rubberchemicaliën. Nat werk, spatten en langdurig contact met haarproducten verhogen het risico op allergische reacties.

Land- en tuinbouw en veeteelt: pollen, plantenstoffen, pesticiden, dierlijke huidschilfers en schimmelsporen zijn belangrijke allergenen. Contact, verstuiving en UV-blootstelling kunnen leiden tot huidreacties; inhalatie veroorzaakt vaak neus- en oogklachten.

Metaalindustrie: allergieën worden voornamelijk veroorzaakt door metalen zoals nikkel, chroom en kobalt. Direct contact en mechanische wrijving zijn belangrijke uitlokkende factoren; occlusie door handschoenen kan sensibilisatie versnellen.

Rubberindustrie: belangrijke allergenen zijn latex, thiuramen, carbamaten en mercaptobenzothiazolen. Direct contact met rubberproducten veroorzaakt allergische huidreacties; inhalatie van latexdeeltjes kan neus- en oogklachten geven.

Schoonmaakbranche: conserveringsmiddelen (zoals methylisothiazolinone), geurstoffen en detergenten veroorzaken vaak allergieën. Nat werk en langdurig contact met reinigingsmiddelen zijn de belangrijkste uitlokkende factoren.

Voedingsindustrie: voedingsmiddelen zoals vis, schaaldieren, noten, kruiden en meelstof kunnen directe contacturticaria en, bij ernstige allergie, anafylaxie veroorzaken. Verstuiving van meel en kruiden verhoogt de kans op huid- en luchtwegklachten.

	IRRITANTIA	ALLERGENEN	SPECIFIEKE KENMERKEN
AUTOINDUSTRIE	• Brandstof, olie en smeermiddelen • Oplosmiddelen • Schoonmaakmiddelen • Handreinigers	• Rubberadditieven • Thiuram • Carbamaten • Marcapto-verbindingen • N-isopropyl-Nphenyl-4-phenylenediamine • Conserveermiddelen • Metalen	• Lokalisatie: handen, polsen, onderarmen, gezicht. • Verergerende factoren: frictie/occlusie door handschoenen verhoogt risico op allergie. • Uiterlijk: roodheid, schilfering, kloven, blaasjes; chronisch verdikking. Scherp begrensd op contactplaats. • Duur: 12–72 uur na contact.
ELEKTROTECHNIEK	• Waterstoffluoride	• Acrylaten • Lijmen • Metalen	• Lokalisatie: handen, polsen, onderarmen; soms gezicht. • Verergerende factoren: occlusie. • Uiterlijk: roodheid, jeuk, schilfering, kloven; chronisch verdikking. Meestal scherp begrensd op contactplaats. • Duur: 12–72 uur na contact.
METSELAAR/TEGELZETTER	• Cement • Handreinigers	• Chromaten • Kobaltchloride • Conserveermiddelen • Epoxyverbindingen • Acrylaten	• Lokalisatie: handen, polsen, onderarmen; soms knieën. • Verergerende factoren: wrijving en occlusie. • Uiterlijk: roodheid, schilfering, kloven, blaasjes; chronisch verdikking. Meestal scherp begrensd op contactplaats. • Duur: 12–72 uur na contact.
SCHILDER	• Oplosmiddelen • Schoonmaakmiddelen • Handreinigers	• Conserveermiddelen • Acrylaten • Epoxyhars	• Lokalisatie: handen, polsen, onderarmen; soms gezicht. • Verergerende factoren: occlusie. • Uiterlijk: roodheid, schilfering, kloven, blaasjes; chronisch verdikking. Begrenzing kan scherp (contact) of vlekkerig(spatten) zijn. • Duur: 12–72 uur na contact.
TIMMERMAN	• Oplosmiddelen • Schoonmaakmiddelen • Zaagsel van hardhout	• Tropisch hardhout • Colophonium • Lijmen • Formaldehyde	• Lokalisatie: handen, polsen, onderarmen; soms gezicht. • Verergerende factoren: frictie en occlusie. • Uiterlijk: roodheid, schilfering, kloven, blaasjes; chronisch verdikking. Meestal scherp begrensd op contactplaats. • Duur: 12–72 uur na contact.
CHEMISCHE INDUSTRIE	• Kunststoffen • Oplosmiddelen • Zuren en basen	• Afhankelijk van het soort industrie	• Lokalisatie: handen, polsen, onderarmen; soms gezicht. • Verergerende factoren: occlusie, UV-straling en contact met chemicaliën. • Uiterlijk: roodheid, schilfering, kloven, blaasjes; chronisch verdikking. Begrenzing kan scherp (contact) of vlekkerig (spatten) zijn. • Duur: klachten ontstaan 12–72 uur na contact.
DIERGENEESKUNDE	• Desinfectantia • Zepen	• Dierlijke eiwitten • Amnionvocht • Haar • Rubberadditieven • Desinfectantia • Antibiotica	• Lokalisatie: handen, polsen, onderarmen; soms gezicht. • Verergerende factoren: natte omgeving en occlusie. • Uiterlijk: roodheid, schilfering, kloven, blaasjes; chronisch verdikking; begrenzing scherp (contact) of diffuus (spatten of inhalatie); irritatie neus en ogen. • Duur: huidklachten 12–72 uur; inhalatieklachten direct.

	IRRITANTIA	ALLERGENEN	SPECIFIEKE KENMERKEN
GEZONDHEIDSZORG (ARTS, VERPLEEGKUNDIGE)	• Schoonmaakmiddelen • Desinfectantia	• Rubberadditieven • Latex • Formaldehyde • Chloorhexidine • Jodium • Glutaaraldehyde • Conserveermiddelen • Medicamenten • Antibiotica • Geurstoffen	• Lokalisatie: handen, polsen, onderarmen; soms gezicht. • Verergerende factoren: natte omgeving, frequent wassen/desinfecteren, occlusie door handschoenen. • Uiterlijk: roodheid, schilfering, kloven, blaasjes; chronisch verdikking. Meestal scherp begrensd op contactplaats. • Duur: huidklachten 12–72 uur na contact.
LABORANT	• Desinfectantia • Oplosmiddelen • Zuren en basen	• Rubberadditieven • Kunstharsen (o.a. epoxyhars) • Formaldehyde • Immersie-olie	• Lokalisatie: handen, polsen, onderarmen; soms gezicht. • Verergerende factoren: UV-straling, handschoenen (occlusie). • Uiterlijk: roodheid, schilfering, kloven, blaasjes; chronisch verdikking. Scherp begrensd bij direct contact, vlekkerig bij spatten. • Duur: huidklachten 12–72 uur na contact.
TANDARTS/TANDTECHNICUS	• Desinfectantia • Polijstmaterialen • Gips	• Rubberadditieven • Desinfectantia • Conserveermiddelen • Acrylaten • Epoxy-verbindingen • Metalen: kwik, palladium, nikkel, zilver en goud.	• Lokalisatie: handen, polsen, onderarmen; soms gezicht. • Verergerende factoren: handschoenen (occlusie). • Uiterlijk: roodheid, schilfering, kloven, blaasjes; chronisch verdikking. Scherp begrensd bij direct contact, vlekkerig bij spatten. • Duur: huidklachten 12–72 uur na contact.
KAPPERSBRANCHE	• Shampoos • Permanentvloeistof • Haarkleurstoffen • Haarbleekmiddelen	• Rubberadditieven • Haarkleurstoffen: paraphenylenediamine, diaminotuenesulfate en aminophenol). • Glyceryl monothioglycolate • Ammonium persulfate • Conserveermiddelen • Geurstoffen • Resorcinol • Nikkel	• Lokalisatie: handen, polsen, onderarmen; soms gezicht. • Verergerende factoren: natte omgeving, occlusie. • Uiterlijk: roodheid, schilfering, kloven, blaasjes; chronisch verdikking. Scherp begrensd bij direct contact, vlekkerig bij spatten. • Duur: huidklachten 12–72 uur na contact.
KUNSTSTOFINDUSTRIE	• Oplosmiddelen	• Acrylaten • Epoxy-verbindingen • Isocyanaten • Additieven, bij verharders	• Lokalisatie: handen, polsen, onderarmen; soms gezicht. • Uiterlijk: roodheid, schilfering, kloven, blaasjes; chronisch verdikking. Scherp begrensd op contactplaats. • Duur: huidklachten 12–72 uur na contact.
LAND- EN TUINBOUW	• Olie • Oplosmiddelen • (Kunst)mest • Pesticiden • Schoonmaakmiddelen • Planten	• Rubberadditieven • Planten: sesquiterpeenlactones (chrysanten en moederkruid) • Tulipaline A (tulpen, alstroemeria) • Ui, bieslook en knoflook • Pesticiden • Colophonium	• Lokalisatie: handen, polsen, onderarmen; soms gezicht. • Verergerende factoren: UV-straling • Uiterlijk: roodheid, schilfering, kloven, blaasjes; chronisch verdikking. Scherp begrensd bij direct contact, grillig bij foto-fytische reactie, diffuus bij inhalatie. Irritatie van neus en ogen. • Duur: huidklachten 12–72 uur; inhalatieklachten direct.
VEETEELT	• Haar • Speeksel • Secreties	• Antibiotica • Olaquindox • Veevoeder	• Lokalisatie: handen, polsen, onderarmen; soms gezicht. • Uiterlijk: roodheid, schilfering, kloven, blaasjes; chronisch verdikking. Scherp begrensd bij direct contact, diffuus bij inhalatie. Irritatie van neus en ogen. • Duur: huidklachten 12–72 uur; inhalatieklachten direct.

	IRRITANTIA	ALLERGENEN	SPECIFIEKE KENMERKEN
BLOEMIST	• Planten • Calciumoxalaat kristallen	• Planten: sesquiterpeenlactones (chrysanten en moederkruid) • Tulipaline A (tulpen, alstroemeria) • Rubberadditieven • Pesticiden • Conserveermiddelen	• Lokalisatie: handen, polsen, onderarmen; gezicht en hals. • Verergerende factoren: UV-straling. • Uiterlijk: roodheid, schilfering, kloven, blaasjes; chronisch verdikking; scherp begrensd bij direct contact, grillig bij foto-fytische reactie, diffuus bij inhalatie; irritatie van neus en ogen. • Duur: huidklachten 12–72 uur; inhalatieklachten direct.
METAALINDUSTRIE	• Metaalbewerkingsvloeistoffen (MBV) • Oplosmiddelen en ontvetters • Olie • Schoonmaakmiddelen • Zuren en basen • Handreinigers	• Conserveermiddelen in MBV • Colophonium • Tall oil • Abietic acid • Propyleen glycol • Metalen	• Lokalisatie: handen, polsen, onderarmen; soms gezicht. • Verergerende factoren: wrijving, occlusie door handschoenen. • Uiterlijk: roodheid, schilfering, kloven, blaasjes; chronisch verdikking; meestal scherp begrensd op contactplaats. • Duur: huidklachten 12–72 uur na contact.
RUBBERINDUSTRIE	• Oplosmiddelen • Talk • Handreinigers	• Rubberadditieven	• Lokalisatie: handen, polsen, onderarmen; gezicht en hals bij inhalatie. • Verergerende factoren: occlusie door handschoenen; inhalatie van latexdeeltjes. • Uiterlijk: roodheid, schilfering, kloven, blaasjes; chronisch verdikking; scherp begrensd bij direct contact, diffuus mogelijk bij inhalatie; irritatie van neus en ogen. • Duur: huidklachten 12–72 uur; inhalatieklachten direct.
SCHOONMAAKBRANCHE	• Schoonmaakmiddelen • Schuurmiddelen • Was	• Conserveermiddelen • Rubberadditieven • Geurstoffen	• Lokalisatie: handen, polsen, onderarmen; soms gezicht. • Verergerende factoren: natte omgeving, occlusie door handschoenen. • Uiterlijk: roodheid, schilfering, kloven, blaasjes; chronisch verdikking; scherp begrensd bij direct contact, vlekkerig bij spatten. • Duur: huidklachten 12–72 uur na contact.
BAKKER	• Zepen • Schoonmaakmiddelen • Meel/deeg • Citrusfruit • Enzymen • Kruiden • Suiker	• Specerijen • Smaakstoffen • alpha-amylse • Benzoëzuur • Sorbinezuur • Gallaten • Mijten	• Lokalisatie: handen, polsen, onderarmen; gezicht en hals bij verstuiving of inhalatie. • Uiterlijk: roodheid, schilfering, kloven, blaasjes; chronisch verdikking; scherp begrensd bij direct contact, diffuus mogelijk bij verstuiving of inhalatie; irritatie van neus en ogen. • Duur: huidklachten 12–72 uur; inhalatieklachten direct.
KOK / TRATEUR	• Schoonmaakmiddelen • Groente, vis, vlees, fruit • Specerijen/kruiden • Bloem/meel	• Dierlijke eiwitten • Rubberadditieven • Groente • Fruit • Kruiden	• Lokalisatie: handen, polsen, onderarmen; soms gezicht. • Verergerende factoren: UV-licht. • Uiterlijk: roodheid, zwelling, jeuk, schilfering, kloven, blaasjes; direct oedeem of anafylaxie mogelijk bij voedingsallergie; chronisch verdikking bij contactallergie; scherp begrensd bij direct contact; irritatie van neus en ogen bij inhalatie. • Duur: directe klachten bij voedingsallergie en inhalatieallergie; huidklachten 12–72 uur bij contactallergie.
DRUKKERSBRANCHE	• Oplosmiddelen • Zuren en basen • Inkt • Arabische gom • Zepen	• Kleurstoffen • UV-uithardende inkt • Epoxyhars • Colophonium • Rubberadditieven • Chromaten • Acrylaten • Formaldehyde • Isothiazolinones	• Lokalisatie: handen, polsen, onderarmen; soms gezicht. • Uiterlijk: roodheid, schilfering, kloven, blaasjes; chronisch verdikking; scherp begrensd bij direct contact, vlekkerig bij spatten. • Duur: huidklachten 12–72 uur na contact.

Eczeem

Er zijn veel verschillende soorten eczeembeelden. Zo is er contacteczeem (door allergenen of irriterende stoffen), constitutioneel eczeem (vaak erfelijk, met een atopische aanleg), seborrhoïsch eczeem (vet- en schilfervorming op o.a. hoofdhuid en gezicht), orthostatisch eczeem (door verminderde doorbloeding in de benen), asteatotisch eczeem (door uitdroging van de huid) en nummulair eczeem (ronde, muntvormige plekken). Soms is het beeld niet direct duidelijk en vraagt dit om zorgvuldige diagnostiek en een behandeling op maat. Binnen ons centrum zien we dagelijks patiënten met uiteenlopende eczeembeelden, waarbij we gericht onderzoeken of allergieën een rol spelen. Hiervoor maken we gebruik van plakproeven (voor contactallergenen) en huidpriktesten (voor inhalatie- of voedselallergieën). Indien nodig vragen we een bloedtest aan of voeren we aanvullende onderzoeken uit, zoals een huidbiopt.

Handeczeem

Handeczeem is een veelvoorkomende aandoening. Oorzaken kunnen variëren van irritatie tot allergie voor (beroeps)specifieke stoffen zoals nikkel, rubberversnellers, parfumstoffen of conserveermiddelen. De Nederlandse richtlijn Contacteczeem adviseert bij persisterend handeczeem langer dan drie maanden het verrichten van contactallergisch onderzoek om allergologische oorzaken uit te sluiten. Allergie Centra Nederland specialiseert zich in dit onderzoek, met uitgebreide aandacht voor eventuele beroepsfactoren. Wij kunnen zo nodig ook begeleiding bieden voor bedrijfsartsen.

Constitutioneel eczeem

Constitutioneel of atopisch eczeem komt van alle eczeembeelden het meeste voor en regelmatig ontstaat er een mengbeeld van dit type eczeem en een contactallergisch eczeem. Constitutioneel eczeem begint vaak op jonge leeftijd, maar kan ook bij volwassenen persisteren of zich opnieuw ontwikkelen. Behandeling bestaat uit goede huidverzorging met emollientia, lokale corticosteroïden en, bij ernstigere vormen systemische therapieën. Bij langdurig persisteren met een aanhoudende exacerbatie kan gedacht worden aan een contactallergie als oorzaak.

Figuur 1

Inzet van Belle.ai bij constitutioneel eczeem

Hooikoorts (allergische rhinitis)

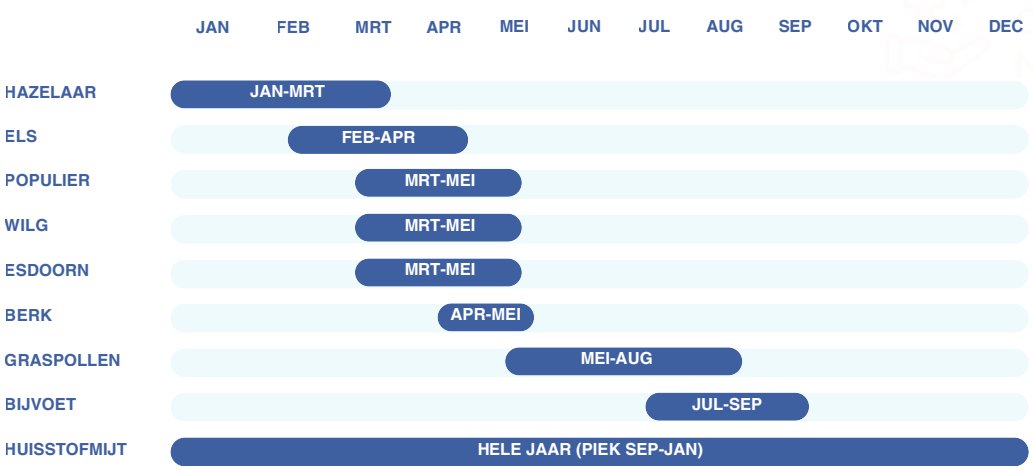
Patiënten met hooikoorts of allergische rhinitis kampen jaarlijks met hinderlijke klachten zoals niezen, jeuk, tranende ogen, vermoeidheid en benauwdheid. Deze klachten ontstaan door een allergische reactie op pollen van bomen, grassen of kruiden, en kunnen een grote impact hebben op de levenskwaliteit, concentratievermogen en slaappatroon. Bij Allergie Centra Nederland onderzoeken we gericht de allergenen die verantwoordelijk zijn, via huidpriktesten. Naast symptomatische behandeling met antihistaminica en neussprays adviseren wij ook over leefstijlmaatregelen en vermijden van blootstelling. Indien aangewezen kunnen we immunotherapie opstarten waarmee langdurige klachtenvermindering bereikt kan worden.

De pollenkalender verschuift door klimaatverandering

Door klimaatverandering zien we dat het hooikoortsseizoen steeds eerder begint en langer aanhoudt. Waar voorheen de eerste klachten meestal in maart of april optraden, melden mensen zich nu soms al in februari met symptomen. Dit komt onder andere doordat bomen zoals de hazelaar en els – die normaal gesproken in het vroege voorjaar bloeien – nu al veel eerder pollen verspreiden. Ook de berk, die vaak rond april zijn piek bereikt, kan door zachte winters vroeger bloeien. Later in het jaar zijn het vooral graspollen (mei tot juli) en onkruiden zoals bijvoet en ambrosia (juli tot september) die klachten veroorzaken. Door hogere temperaturen en meer CO_2 in de lucht maken planten bovendien meer pollen aan, wat de klachten verergert. Toch blijft de pollenkalender een waardevolle leidraad binnen de allergiediagnostiek. De bekende bloeiperiodes geven nog steeds goed inzicht in de piekmomenten van verschillende pollen, wat helpt bij het koppelen van klachten aan specifieke allergenen.

Immunotherapie

Allergie-immunotherapie vermindert de gevoeligheid van het immuunsysteem voor specifieke allergenen. Er zijn twee vormen: sublinguale immunotherapie (SLIT) via smelttabletten onder de tong en subcutane immunotherapie (SCIT) via subcutane injecties. Wij bieden immunotherapie aan voor graspollen-, boompollen- en huisstofmijtallergie. Behandeling kan starten vanaf 5 jaar bij graspollen en boompollen, vanaf 12 jaar bij huisstofmijt. Bij pollenallergieën is er meestal een seizoensgebonden behandeling die wordt gestart 4-5 maanden voorafgaand aan het pollenseizoen; behandeling tegen huisstofmijt kan het hele jaar door. De eerste inname van SLIT vindt plaats onder toezicht in onze kliniek. Daarna kan de behandeling zelfstandig thuis worden voortgezet. SCIT-behandelingen worden gedaan indien er bij SLIT bijwerkingen zijn opgetreden of als de patiënt een uitdrukkelijke wens hiervoor heeft.

Chronische urticaria

Chronische urticaria, gedefinieerd als het dagelijks of bijna dagelijks voorkomen van galbulten gedurende meer dan zes weken, is een belastende aandoening die een aanzienlijke impact kan hebben op het dagelijks functioneren. De klachten kunnen spontaan ontstaan of worden uitgelokt door factoren zoals warmte, druk, koude, stress of medicatie.

Bij spontane urticaria ontstaan galbulten zonder duidelijke externe prikkel, zoals druk of inspanning. In de meeste gevallen betreft het een acute vorm die binnen enkele dagen tot weken spontaan verdwijnt, vaak in aansluiting op een infectie, medicijngebruik of het eten van bepaalde voedingsmiddelen. Hierbij is doorgaans geen sprake van een echte allergie. Aanvullend allergologisch onderzoek is bij acute vormen meestal niet nodig, tenzij er een sterk vermoeden bestaat van een directe allergische reactie, bijvoorbeeld op voedsel of medicatie.

Hoewel vaak gedacht wordt aan een allergie als oorzaak, blijkt dit in slechts **2-3%** van de gevallen daadwerkelijk het geval te zijn. Als er aanleiding voor is sluiten we allergieën zorgvuldig uit met gerichte plaktesten (voor contactallergieën) en priktesten (voor inhalatie- of voedselallergieën), afhankelijk van de klachten. In veel gevallen zijn allergietesten niet geïndiceerd. Indien er geen indicatie is voor allergietesten, of als er geen allergie wordt aangetoond, kan het zinvol zijn om de patiënt te verwijzen naar een diëtist voor begeleiding bij een histaminearm dieet.

Onze behandeling volgt de richtlijnen van de NVDV. In eerste instantie schrijven we niet-sederende antihistaminica voor, eventueel in een hogere dosering bij onvoldoende effect.
We besteden daarnaast aandacht aan goede uitleg over het beloop van de aandoening en hoe patiënten zelf kunnen omgaan met mogelijke triggers zoals druk, inspanning of temperatuurwisselingen.

Geneesmiddelenallergie

Een allergie voor geneesmiddelen kan zich op verschillende manieren uiten, variërend van huiduitslag en galbulten tot ernstige reacties zoals angio-oedeem of anafylaxie. Ook vertraagde reacties, zoals medicamenteus eczeem of fixed drug eruptions, worden regelmatig gezien.
Binnen Allergie Centra Nederland richten wij ons op patiënten die huidklachten ervaren in verband met medicatiegebruik. We nemen uitgebreid de medicatiegeschiedenis af, brengen het vermoedelijke veroorzakende middel in kaart en testen, indien mogelijk, gericht op de bestanddelen van het betreffende geneesmiddel. Bij uitwendige medicatie kan vaak het volledige product worden getest.

Veelvoorkomende verdachte middelen zijn antibiotica (zoals penicilline, amoxicilline en cefalosporines), NSAID's (zoals ibuprofen en diclofenac), anesthetica, contrastmiddelen en antistollingsmedicatie. Bij patiënten met meerdere reacties onderzoeken we ook mogelijke overgevoeligheid voor hulpstoffen in tabletten of capsules, zoals kleurstoffen en conserveermiddelen.

Na vaststelling van de oorzaak denken wij mee over geschikte alternatieven en voorzien wij de patiënt van een medicatiepaspoort. Waar nodig stemmen wij het beleid af met de apotheek, huisarts of behandelend specialist.

Voedselallergie

Allergie Centra Nederland richt zich beperkt op de diagnostiek van voedselallergieën. Wij zien patiënten met klachten zoals huiduitslag, galbulten, zwelling van lippen of keel, jeuk, benauwdheid of acute oedeemvorming na het eten van bepaalde voedingsmiddelen. Uitgangspunt is een duidelijke tijdsrelatie van inname van de voedingsstof en het ontstaan van de huidreactie.

De diagnostiek bestaat uit huidpriktesten (SPT) gericht op 12 veelvoorkomende voedingsallergenen, afhankelijk van de anamnese. Zo nodig doen we prickprick testen met specifieke voedingsmiddelen. Wij voeren géén provocatietesten uit.

Indien een voedselallergie wordt vastgesteld, kunnen wij – indien nodig – een verwijzing verzorgen naar een diëtist voor verdere begeleiding. Bij risico op ernstige allergische reacties schrijven wij een adrenaline auto-injector (Epipen) voor en geven wij uitgebreide instructies over het gebruik.

Let op: verdenkingen van voedselintoleranties (zoals lactose-, fructose- of histamine-intolerantie) diagnosticeren en behandelen we niet. Ook functionele buikklachten, zoals het prikkelbare darmsyndroom (PDS), nemen wij niet in behandeling. In deze gevallen kan de patiënt rechtstreeks worden verwezen naar een diëtist of maag-darm-leverarts (MDL-arts). Ook verwijzingen voor provocatietesten nemen wij niet in behandeling; wij adviseren om in dat geval te verwijzen naar een (academisch) ziekenhuis.

Verwijsformulier

Allergie Centra Nederland

Indien beschikbaar graag de verwijsbrief of relevante correspondentie en labuitslagen bijvoegen.
U kunt dit formulier in een beveiligde e-mail naar verwijzing@allergiecentra.nl of allergiecentranederland@zorgmail.nl sturen.

Patiëntgegevens

Naam: _____

Geboortedatum: _____

BSN: _____

Adres: _____

Postcode & Plaats: _____

Telefoonnummer: _____

E-mailadres patiënt: _____

Reden van verwijzing

_____

_____

_____

Gegevens verwijzer

Naam: _____

AGB-code: _____

Praktijknaam: _____

Adres praktijk: _____

E-mail-adres terugkoppeling: _____

Telefoonnummer: _____

Bij specifieke verzoeken kunt u onderstaande invullen. Wij proberen hier zoveel mogelijk rekening mee te houden.

Type afspraak

[ ] Intake
[ ] Priktest Voeding
[ ] Priktest Inhalatie
[ ] Plaktest

Reeksen plaktesten

[ ] Routinereeks
[ ] Aanvullende routinereeks
[ ] Parfumreeks 1
[ ] Parfumreeks 2
[ ] Schoenenreeks
[ ] Kappersreeks standaard
[ ] Kappersreeks verven
[ ] Acrylatenreeks 1
[ ] Acrylatenreeks 2
[ ] Implantaatreeks
[ ] Uitwendige medicamentenreeks
[ ] Metaalreeks
[ ] Emolientiareeks
[ ] Cosmetic colorings
[ ] Tandheelkundige reeks
[ ] Textile colorings
[ ] Tandpastareeks
[ ] Zonnebrandreeks
[ ] Detergentiareeks
[ ] Corticosteroidenreeks
[ ] Kruidenreeks
[ ] Nader te bepalen
[ ] Overig, namelijk:

Locaties Allergie Centra Nederland

Allergie Centrum Amsterdam
Vrijheidslaan 2H
1078 PJ Amsterdam
Locatie in Rivierenbuurt, nabij Amsterdam Amstel station

Allergie Centrum Utrecht
Hertogswetering 8B
3543 AS Utrecht
Geopend per april 2026. Locatie is in Leidsche Rijn, tegenover Antonius Ziekenhuis op de Zorgboulevard

Contact

Algemeen nummer: 088 – 666 8 555
E-mail: info@allergiecentra.nl
Website: www.allergiecentra.nl

Locaties

Allergie Centrum Amsterdam
Vrijheidslaan 2H
1078 PJ Amsterdam
Locatie in Rivierenbuurt, nabij Amsterdam Amstel station.

Allergie Centrum Utrecht
Hertogswetering 8B
3543 AS Utrecht
Geopend per april 2026. Locatie is in Leidsche Rijn, tegenover Antonius Ziekenhuis op de Zorgboulevard.

Verwijzen naar Allergie Centra Nederland

U kunt patiënten eenvoudig verwijzen via ZorgDomein. Zoek op Allergie Centra Nederland onder de specialismen: allergologie, dermatologie (o.a. eczeem, allergische huidaandoeningen, vulva-problematiek), kindergeneeskunde (o.a. voedingsallergie, luchtwegklachten), KNO (allergie bovenste luchtwegen, oogheelkunde (rood oog, paramedische zorg (huidtherapie)

Lukt verwijzen via ZorgDomein niet?
Stuur dan een verwijsbrief per e-mail naar: verwijzing@allergiecentra.nl of allergiecentranederland@zorgmail.nl
Let op: alleen via beveiligde mail en met inachtneming van de privacyrichtlijnen.

Voor intercollegiaal contact neemt u gerust telefonisch contact met ons op.